

! ? what the VAK ? !

een initiatief van het

LAKS

landelijk actie comité **scholieren**

Een congres over vakinhoud
Docenten in gesprek met **scholieren**

curriculum.nu

Consultatiefase 3 (november 2018)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Debat	5
Thematafels	7
Team: Burgerschap	8
Team: Rekenen en Wiskunde	10
Team: Engels en Moderne Vreemde Talen (MVT)	12
Team: Mens & Natuur	13
Team: Bewegen en Sport	15
Team: Nederlands	17
Team: Digitale Geletterdheid	19
Team: Kunst en cultuur	21
Team: Mens & Maatschappij	23
Evaluatie	25

Inleiding

*Curriculum-uhm? Consultatie-wattes? Ontwikkelscholen?
!What the VAK?!*

De ontwikkeling van vakinhoud is **geen gesneden koek**. Het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS), al betrokken sinds Onderwijs2032¹, constateerde in eerdere Consultatiefasen van curriculum.nu dat scholieren moeite hebben met de **terminologie** en het **vakjargon** van de **ontwikkelteams** in Curriculum.nu. Ook was het contact tussen docenten en scholieren vrijwel altijd indirect: de rol van het LAKS was voorheen om de vragen te 'vertalen' naar begrijpelijke en toegankelijke taal voor scholieren. Dat was geen gemakkelijke opgave!

Vanwege de **complexiteit** van het proces rondom, en de vakinhoud binnen Curriculum.nu, organiseerde het LAKS op 8 november 2018 een evenement in het kader van de derde consultatiefase van Curriculum.nu. Dit evenement werd komisch '**What the VAK?!**' genoemd, om de bezoekers te laten zien dat de ontwikkeling van het curriculum iets meer uitleg behoeft. Docenten uit de verschillende ontwikkelteams zouden de kans krijgen om direct in **contact** te komen met scholieren, om in gesprek te gaan over de achterliggende gedachte achter hun 'Grote Opdrachten' en de verschillende thema's binnen hun **ontwerphilosofie**. Dit document beschrijft de opbrengst van dat congres.

Het congres was een **enorm succes!** Niet alleen hadden bezoekers het naar hun zin; ook de verzamelde input was waardevol. Zo heeft het LAKS een aantal dingen geconstateerd:

- Scholieren krijgen door dit soort gesprekken meer feeling met ontwikkeling van onderwijs.
- Docenten krijgen door dit soort gesprekken meer feeling met wat scholieren denken, vinden en willen.
- Deze vorm van overleg draagt bij aan de ontwikkeling van beter onderwijs.
- Docenten zijn enthousiast over de intieme setting van werken; ze zien dat graag terug in toekomstige sessies.
- Curriculum.nu en andere partners zijn enthousiast over deze vorm van medezeggenschap.
- Dit congres heeft bijgedragen aan het draagvlak van curriculum.nu, niet alleen onder docenten, maar vooral om de scholieren **om wie het uiteindelijk gaat**.

Het LAKS wil graag meegeven dat scholieren in dit rapport advies geven; het is voor de docenten belangrijk om deze feedback mee te nemen.

¹ Het project vóór Curriculum.nu

!What the VAK?!

Dit verslag bevat een drietal onderdelen:

- Een transcriptie van het **debat** tussen scholieren en docenten over vakinhoud, ontwikkeling en het onderwijs
- Een overzicht van bevindingen en opmerkingen van scholieren over de derde **Consultatiefase** en de bijbehorende stellingen en vragen
- Een transcriptie van het gesprek tussen scholieren en docenten over de **evaluatie** van het congres op 8 november

Wij wensen jullie veel leesplezier!

Jordy Klaas

Bestuursvoorzitter

Landelijk Actie Komitee Scholieren

Utrecht, 13-11-2018

Debat

Quotes van scholieren worden aangegeven **in dit lettertype**, en quotes van docenten **in dit lettertype**.

Stelling 1: Het onderwijs is goed zoals het nu is!

Het LAKS vraagt wie het hiermee eens is, maar de zaal blijft stil.

"Is iedereen dan van mening dat het onderwijs niet goed is?"

"Ik denk dat het onderwijs niet goed aansluit bij de hedendaagse uitdagingen".

Meerdere scholieren zijn het hier mee eens.

"We leren veel praktische dingen niet: Hoe leef ik? Hoe betaal ik belasting?"

"Maar als je juist leert denken, leren en lezen, kan je dat soort dingen wel. Ik denk dat het onderwijs niet slecht is. Het is openbaar, betaalbaar, maar het kan altijd beter"

"Er zijn veel dingen die je moet weten die we nu nog niet leren. Voor bewegen & sport is het belangrijk dat je als je van school gaat, een idee hebt van de beweegidentiteit. Dat zouden we dus binnen het onderwijs moeten leren!"

"Ik vind 'hoe leef ik als volwassene' een prachtige vraag. Maar wat is dan volwassen zijn volgens jullie?"

"Het regelen van een kamer, koken - wat is er nodig? Waar krijg je het vandaan als je ouders het zelf niet weten?"

'En weten de volwassenen hier zelf wel hoe het is om volwassen te zijn?'

Stelling 2: Wat ik leer is nuttig voor later!

De scholieren reageerden meteen!

"Nou nee, de basis moet goed zijn. Ik moet nu dingen leren waar ik niks mee wil."

"Maar soms weet je nog niet wat je later wilt, dus moet de basis zo breed mogelijk"

"Ik vind dat de basis in de eerste klas niet breed genoeg is, het is veel te alpha en ik ben geïnteresseerd in bètavakken"

"Ik ben geïnteresseerd in psychologie en filosofie, maar dat komt bijna niet terug. Ook wordt er eerste wordt er niet verteld wat je ergens mee moet. Je leert dingen waar je niks mee kan en niks mee kan doen."

Stelling 3: Ik ben op de hoogte van Curriculum.nu!

"De invalshoek is nu 'wat willen we leren?'. We stimuleren iedereen om zelf initiatief te nemen om het schoolstelsel te veranderen.

"Het is handig als scholieren meer te horen krijgen."

"Hoe is dit eigenlijk ontstaan?"

"Hiervoor was er Onderwijs2032, een onderzoek naar wat we in het jaar 2032 moeten leren. Daar is Curriculum.nu uit voortgekomen."

"Het is goed dat LAKS betrokken wordt. Maar ook rondom het LAKS zijn veel meer scholieren die ook een mening hebben. Zij horen niet zo vaak van dit soort dingen. Voeren jullie ook campagne met normale scholieren?"

"Ja, we proberen onze eigen scholieren te betrekken, hebben ook een website, Facebook account, etc."

"Ik heb dus op jullie website gekeken, maar het is ook gewoon te moeilijk. Ik probeer het te begrijpen, maar het spreekt niet aan en het gaat te diep. Jullie zouden ook betere memes kunnen plaatsen?"

De discussie gaat verder op de online content van curriculum.nu. Een scholier biedt aan te helpen bij het opstarten van een toffe Instagram.

Stelling 4: Onderwijsexperts weten beter hoe het curriculum moet worden ingericht!

"Het perspectief van scholieren is waardevol, maar experts zijn leidend."

"Maar hoe oud is het ontwikkelteam, krijgen zij nog wel genoeg mee?"

"Samenwerken is uiteindelijk heel belangrijk hierin."

Het debat werd hierna afgerond.

Thematafels

Het LAKS heeft voor elk ontwikkelteam een 'thematafel' gemaakt. Op deze tafel lagen A3-vellen, met daarop de Grote Opdrachten² en vragen en stellingen die de ontwikkelteams vooraf hadden aangeleverd. In drie rondes gingen de docenten uit de ontwikkelteams, in gesprek met steeds een drie- of viertal scholieren. De scholieren kregen elke ronde hun eigen 'grote opdracht', die ze binnen 20 minuten moesten voltooien:

- Welke Grote Opdrachten (GO's) spreken de scholieren het meeste aan?
- Waarom is dat zo? Wat doen de GO's met de scholieren?
- Losse vragen: wat willen de docenten weten van scholieren?
- Wat voor tips hebben de scholieren voor de ontwikkelteams en de docenten?

Hierna wordt per ontwikkelteam een overzicht gegeven van bevindingen die het LAKS heeft verzameld na afloop van het congres. Dit zijn zowel bevindingen die het LAKS constateert naar aanleiding van de discussie, maar ook directe uitspraken van scholieren over de ontwikkelteams en het werk dat zij hebben geleverd. Quotes van scholieren worden aangegeven **in dit lettertype**, en quotes van docenten **in dit lettertype**.

² De 'Grote Opdrachten' beschrijven de 'doelen' van het onderwijs. Elk Ontwikkelteam heeft 5-15 van deze Grote Opdrachten beschreven in hun consultatiestukken in 2018.

Team: Burgerschap

Grote opdrachten:

1. Democratie is van waarde
2. Wie heeft het hier voor het zeggen !?
3. Democratie moet je doen!
4. Identiteiten zijn in ontwikkeling
5. Iedereen is anders maar gelijkwaardig
6. Samenleven is een werkwoord
7. Innovatie vraagt om reflectie
8. De digitale maatschappij, dat ben jij
9. Iedereen is wereldburger
10. Verantwoordelijk voor je leefomgeving

Favoriete Grote Opdrachten:

Ronde 1: 4, 5, 6, want:

- Belangrijk om met elkaar in gesprek te gaan, bijvoorbeeld over ongelijkheid en gelijkwaardigheid
- Het vormen van een eigen mening is essentieel

Ronde 2: 3, 5 en 9, want:

- 5 - *Iedereen is anders maar gelijkwaardig*: is iets waar scholen veel mee kunnen doen binnen de school zelf al; alles niveaus met elkaar kennis laten maken ; houdt mensen bezig ; graag veel ambitie op dit punt
- 9 – *Iedereen is wereldburger*: uitwisselingen: meer weten en elkaar leren kennen; relatie met diversiteit

Ronde 3: 3, 6 en 10, want:

- 3 – *Democratie moet je doen!* : met name discussie over democratie zou helpen.
- Wel groepsvorming op een 'witte school' -> geen fijne samenwerking. Belangrijk om stereotypering weg te nemen op scholen.

Zijn er onderwerpen die scholieren missen?

- Zelfredzaamheid: verzekering, huis etc. regelen als je gaat studeren
- Zelfstandigheid
- Financiële zaken
- Persoonlijke ontwikkeling: hoe zie je jezelf? Hoe maak je keuzes?
- "En wat is de rol van de school hier in?"

!What the VAK?!

Tops:

- Diversiteit en democratie zijn goede hoofdthema's voor burgerschap
- Huidige plannen bieden voldoende ruimte voor invulling

Tips:

- De titels mogen wat minder 'stellig'
- Scholieren leren misschien te weinig over diverse religies en achtergronden als je op een 'witte school' zit
- Link leggen met het vak 'geschiedenis'
- VMBO meer betrekken
- Goed burgerschap = actief burgerschap. Meer projecten starten op VO i.p.v. losstaande lessen.
- Uitwisselingen tussen scholen; gastgezinnen

Opmerkingen:

- De basisschool is een goede plek om te beginnen; en ideeën vanuit huis zijn belangrijker dan wat je op school leert
- Angst van het onbekende wegnemen
- Kinderen zijn enthousiast (te maken)
- "Wanneer heb je burgerschap 'goed geleerd'?"
- "Ontstaan er altijd stereotypingen als een school minder divers is?"
- Diversiteit als bouwsteen-suggestie:
 - (leren over) de achtergrond van verschillende religies
 - Verschillende perspectieven en context bij geschiedenisles
- Het is lastig om alle scholieren te bereiken en te vertegenwoordigen in Burgerschapsonderwijs
- Hoe diversiteit vormgegeven wordt, ligt ook aan de populatie van de school. Suggestie: het aanbieden van Terra Nova

Team: Rekenen en Wiskunde

Grote Opdrachten:

1. Getallen en bewerkingen: de wereld draait om getallen
2. Verhoudingen: alles verhoudt zich tot elkaar!
3. Meten en meetkunde: vormen en maten staan in de ruimte
4. Variabelen, verbanden en formules: verbanden beschrijven relaties
5. Informatie en onzekerheid: wat getallen zeggen over de waarheid
6. Veranderingen en Numerieke wiskunde: alles verandert!

Favoriete Grote Opdrachten:

Ronde 1: 3 en 5

Ronde 2: 4

Ronde 3: 1

Hoe ervaren de scholieren de aansluiting tussen PO en VO?

- Niet goed. Wiskunde is iets anders dan rekenen. 'Op de basisschool was rekenen veel makkelijker dan wat we krijgen op de middelbare school'.
- Er worden veel onderwerpen tegelijkertijd aangeboden. Dat is verwarrend.
- Het VO biedt een 'nieuwe wereld' van rekenen en wiskunde. Als de basis ontbreekt, dan gaat de aansluiting mis.
- Scholieren uit ronde 2 vonden de aansluiting op hun scholen weer wél goed.

Hoe ervaren scholieren de overladenheid van het programma?

- Iedereen moet hetzelfde aangeboden krijgen, omdat een vervolgopleiding een bepaald basisniveau kan vragen. Het verschil tussen het aanbod van wiskundelessen, en de vraag vanuit vervolgopleidingen, is soms te groot.
- Docenten zijn verantwoordelijk voor, en moeten een inschatting maken over, de overladenheid. De docent moet keuzes maken voor de scholieren wat wel of niet aangeboden moet worden in de lessen.

Wat zijn de ervaringen van de scholieren met de rekentoets/rekenlessen?

- Voorkeur: een oefenrekentoets die bepaalt of je les krijgt, a.d.h.v. de uitslag.
- Scholieren hebben meer aan rekenen dan wiskunde; rekenen komt voor in het dagelijks leven, en met wiskunde zien scholieren die aansluiting minder sterk.
- "Er moet voor basis-rekenonderwijs geen verschil zijn tussen de verschillende onderwijsniveaus."

Tops:

- Breedte in niveaus
- Er wordt goed gedifferentieerd in de wiskunde (no pun intended)
- Keep up the good work!
- "Jullie snappen heel erg goed wat wij bedoelen"
- "Team rekentoets stelt goede vragen"
- "Team rekentoets is heel aardig"

Tips:

- Besteed meer aandacht aan basis-rekenonderwijs.
- Zorg ervoor dat er genoeg ruimte is voor verdere verdieping
- "De rekentoets moet weg"
- "Het tempo van wiskundeles moet omlaag"
- Veel stof, weinig uitleg. Dat moet anders.

Team: Engels en Moderne Vreemde Talen (MVT)

Grote Opdrachten:

1. Moderne vreemde talen faciliteren grensoverstijgende communicatie
2. Meertaligheid helpt bij het leren en gebruiken van talen
3. Interculturele competentie: talen zijn dragers van cultuur
4. Creatieve taalvormen verruimen je wereld en helpen een nieuwe taal te leren
5. Taalbewustzijn maakt van leerlingen rechte gebruikers van talen

Bevindingen/reacties op consultatievragen en stellingen:

- Het is belangrijker om zelf in contact te komen met taal en cultuur, dan er indirect over te leren. Uitwisselingen en stages helpen hierbij.
- Is Engels wel nodig als verplichte tweede taal? [Als we hard sturen op LOB en gepersonaliseerd leren, waarom zou Engels dan verplicht zijn als een scholier geen ambitie heeft om buiten Nederland te wonen of werken?]
- Taalles moet ook ruimte bieden voor cultuur: gewoontes, gebruiken, respect voor de cultuur.
- Een taal spreken is puur praktisch. Het bewustzijn van een taal gaat verder dan alleen grammatica.
- Les in een taal zou gepaard moeten gaan met creatie: niet alleen kijken of luisteren, ook maken.
- In het PO zou er ook ruimte moeten zijn voor andere MVT's dan alleen Engels. Voorkomt overladenheid.
- "Frans en Duits zijn niet meer actueel bij hoe de wereld aan het vormen is; Chinees, Spaans, Indiaas zouden betere alternatieven zijn"
- "Kies voor dezelfde opties op alle verschillende niveaus"

Tips:

- Minder focus op grammatica; meer focus op cultuur. Een taal is meer dan alleen de 'taal'.
- Onderscheid maken bij Engels tussen Brits en Amerikaans Engels.
- Meer spreken tijdens de les: geen woord Nederlands meer als het een les is in een andere taal.
- Realistische opdrachten (sollicitatiebrieven) i.p.v. boekrecensies: zo zien scholieren de relevantie van een vreemde taal.

Team: Mens & Natuur

Grote opdrachten:

1. Communicatie en Informatieverwerking
2. Wisselwerking en Energie
3. Kringlopen en Transport
4. Biodiversiteit en Genetica
5. Natuurlijke grondstoffen en materialen
6. Aarde, Atmosfeer en Klimaat
7. Heelal en Tijd

Favoriete Grote Opdrachten:

Ronde 1: 1, 4 en 6

- Toelichting: abstracte opdrachten; meer ruimte voor keuzes binnen de opdrachten
- 7: "Het heelal gaat te ver!"; heeft verder geen diepgang nodig, volgens de scholieren.

Ronde 2: 3, 4, en 7

- "Meer nuttige dingen voor later!"
- Liever van veel dingen een beetje weten, dan van één ding veel weten.
- Scholieren willen betekenis geven aan de stof.

Ronde 3: 1, 3 en 4

- Scholieren vinden 'klimaat' een erg belangrijk onderwerp, binnen vrijwel alle profielen en vakken.
- Andere onderwerpen die de scholieren willen: seksuele voorlichting, sterrenkunde, zelfzorg, les over drugs, roken en gezonde voeding.

Discussie/vragen/stellingen:

- Er is te veel diepgang in de onderbouw. Dat mag veel algemener; daardoor blijft de stof bruikbaar.
- Scholieren willen meer en betere seksuele voorlichting.
- "Vaardigheden zijn belangrijker dan kennis"
- Scholieren zien niet altijd de relevantie van de stof bij onderwerpen binnen Mens & Natuur.
- "Er moet een bepaalde basis zijn, maar er is een grens. Vaardigheden zijn belangrijker dan kennis. Kennis moet uit interesse komen.
- "Als je de diep ingaat op vakken, weet je soms niet eens meer wat het vak nu eigenlijk inhoudt"

!What the VAK?!

- Scholieren vinden leren over het lichaam belangrijk; praktische opdrachten moeten een groot onderdeel blijven van de lesstof.

Tops:

- De onderwerpen bij M&N zijn erg duidelijk

Tips:

- Introduceer combinatievakken in de bovenbouw
- "In de eerste klas moeten er meer bètavakken komen, in de vorm van NaSK"
- "NaSK mag meer SK hebben dan NA"

Team: Bewegen en Sport

Grote opdrachten:

1. Het beweegaanbod is gevarieerd voor de leerling
2. Grotere beweegvaardigheid geeft meer kans om mee te doen
3. Iedereen kan meedoen binnen zijn eigen mogelijkheden
4. Een eigen beweegidentiteit geeft richting aan keuzes die je maakt
5. Iedere beweegactiviteit kent verschillende taken en rollen voor de deelnemers
6. Bewegen doe je samen
7. Bewegen & Sport krijgt vorm binnen de maatschappelijke context
8. Een actieve leefstijl draagt bij aan de gezondheid

Favoriete Grote Opdrachten:

Ronde 1: 3 en 4

- Alles in klasverband: niemand moet buiten de boot vallen; niemand mag zich geïntimideerd voelen!
- Kennis maken met andere sporten; vooroordelen over sporten verbreken. Scholieren vinden dat ze meer open-minded moeten zijn tegenover de sporten die mede-scholieren beoefenen.

Ronde 2: 3, 4 en 6

- Een gevarieerd beweegaanbod zorgt voor ontwikkeling van een eigen beweegidentiteit.
- Iedereen moet op zijn eigen manier meedoen.
- Gym werkt ook socialiserend.

Ronde 3: 1, 3 en 5

- "Variatie is belangrijk"
- Bij 8 (*Een actieve leefstijl draagt bij aan de gezondheid*): "er wordt vaak gedacht dat sport heel goed moet zijn (...) sport hoeft niet ingewikkeld te zijn"
- De rol van de docent is belangrijk, "want niet in ieder gezin krijgt sport een kans"

Tops:

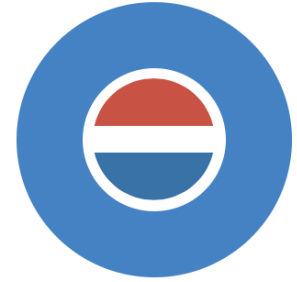
- "Gym op de middelbare school is een manier om vooroordelen over jongens en meisjes te verbreken"

!What the VAK?!

Tips:

- Benadruk het belang van sporten en bewegen
- Laat kinderen houden van leren bewegen. Bevorder een gezonde leefstijl!
- "Meer lessen: dan merk je verbetering"
- Een scheidsrechter of coach is erg inspirerend voor sportlessen, vooral voor scholieren die niet van sporten houden
- Scholieren willen meer ruimte voor individuele hulp van de gymdocent, bijvoorbeeld als iemand hele specifieke vragen heeft.

Team: Nederlands

Grote opdrachten:

1. Een sterke taalbasis draagt bij aan de taal- en denkontwikkeling
2. Autonome taalgebruikers werken hun leven lang aan hun taillerend vermogen
3. Op school worden talen en taalvariëteiten erkend en benut
4. De competente taalgebruiker communiceert doelgericht
5. De competente taalgebruiker verwerkt (digitale) informatie kritisch
6. Leesbevordering en literaire competentie stimuleren leerlingen om lezers te worden en te blijven
7. Experimenteren met taal en taalvormen stimuleert het creatieve proces

Favoriete Grote Opdrachten

Ronde 1:

- 5 (*De competente taalgebruiker verwerkt (digitale) informatie kritisch*): digitaal leren werkt niet altijd; papier leert fijner. "Je moet er wel mee leren omgaan".
- 7 (*Experimenteren met taal en taalvormen stimuleert het creatieve proces*): scholieren denken normaal niet zelf na hoe iets moet. Dat willen ze graag horen van iemand anders.

Ronde 2: 2, 4 en 7

Ronde 3: 1, 2, en 5

Discussie/bevindingen:

- Kritisch informatie verwerken: scholieren vinden dat hier meer aandacht voor moet zijn. Het leren maken van een juiste bronvermelding, is belangrijk.
- Het kritisch verwerken van (digitale) informatie verdient een eigen Grote Opdracht
- Film, toneel, muziek en poëzie zijn vormen van creatief literatuuronderwijs

Wat willen scholieren leren?

- Leesvaardigheid: "dat hebben we altijd nodig".
- Begrijpend lezen
- Creatief bezig zijn: werken met PowerPoint, theater, mindmaps, etc.
- Meer toepassen: schrijven en debatteren, en leren over non-verbale communicatie; journalistiek.

!What the VAK?!

Tips:

- Andere vormen van boekverslagen.
- Als je al goed kan spellen, besteed dan de lestijd voor andere dingen.
- Meer leren presenteren, debatteren en spreken.
- Minder stoffige boeken en opdrachten.

Team: Digitale Geletterdheid

Grote opdrachten:

1. Communiceren en samenwerken
2. Digitaal burgerschap
3. Data en informatie
4. Gebruiken en aansturen
5. Toepassen en ontwerpen
6. Digitale economie
7. Veiligheid en privacy
8. Duurzaamheid en innovatie

Favoriete Grote Opdrachten:

Ronde 1: 1,4,7 (o.a. cybercriminaliteit)

Ronde 2: 3 (weten wat wel en niet goed is op het internet), 4 (computational thinking)

Ronde 3: 7, 2 (nepnieuws herkennen), 5 (zelf kunnen maken)

Stellingen:

Als ik weet hoe een computer werkt, kan ik beter deelnemen aan de maatschappij. (1= volledig mee eens, 2= oneens, 3= eens, 4= volledig eens)

Ronde 1: 4

Ronde 2: 4 'De taal van de computer is de nieuwe belangrijkste taal om te leren. Er is bijna geen werk meer zonder computer. Heel veel kennis gaat via je telefoon en het maakt je leven makkelijker, als je het systeem hierachter kent.'

Ronde 3: 2 (Er werd aangegeven dat scholieren het belangrijker vonden hoe je met computers moet omgaan, dan hoe ze werken).

Als ik leer hoe ik iets kan maken met digitale technologie, dan leer ik beter hoe digitale technologie werkt. (1= volledig mee eens, 2= oneens, 3= eens, 4= volledig eens)

Ronde 1: 3

Ronde 2: 4 'Als je weet hoe iets werkt, weet je beter wat je eraan hebt.'

Ronde 3: 4 'Ja, tuurlijk!'

!What the VAK?!

Ik vind het belangrijk om te leren hoe ik veilig kan omgaan met teksten, foto's en filmpjes die ik met anderen deel op het internet. (1= volledig mee eens, 2= oneens, 3= eens, 4= volledig eens)

Ronde 1: 4

Ronde 2: 4 (Hier werd aangegeven dat ze graag meer willen leren over digitale etiquette: dat je weet wat 'not done' is. Zoals het ongevraagd delen van filmpjes van anderen).

Ronde 3: 4 'Heel erg belangrijk.'

Tips

Ronde 1:

- ICT bekwaamheid van docenten moet beter. Docenten kunnen scholieren pas iets leren, als ze het zelf goed weten, nu is dat vaak nog niet het geval.
- 'De grote opdracht is te veel 'doen''

Ronde 2:

- Diep(er) ingaan op hoe de software werkt is overbodig.

Ronde 3:

- Alle opdrachten gaan over bewustzijn van, maar niets over h^oe je bewuste keuzes maakt en w^at je daarover moet weten.
- 'We missen programmeren.'
- De digitale wereld leren gebruiken om jezelf te verrijken.
- Leren om digitale toets te gebruiken om bijvoorbeeld sneller te leren, meer te onthouden, geconcentreerd te zijn, etc.

Tops

- "Leraren doen iets met laptops!"

Team: Kunst en cultuur

Grote opdrachten:

- A. Ontwikkel artistiek-creatief vermogen
- B. Kleur verhalen door artistieke expressie
- C. Kunst en cultuur verbinden verleden, heden en toekomst
- D. Werk aan vernieuwing en innovatie
- E. Kunst en cultuur vormen de spiegel van de wereld
- F. Vergroot het repertoire met technieken en vaardigheden
- G. Vervreemden en verwonderen kunst en cultuur?
- H. Ga met werk de wereld in
- I. Kunst- en cultuurervaringen leiden tot interactie

Favoriete Grote Opdrachten:

Ronde 1: C, D (Deze werd het belangrijkste gevonden, omdat ze beter moet dan dat het nu is), F (keuzevrijheid is het belangrijkste); I (i)

Ronde 2: B, F, E, H (D werd als het minst belangrijk beschouwd. Verder werd er gezegd: 'Door kunst leren we culturen om ons heen kennen.')

Ronde 3: C (Het achterhalen van bijvoorbeeld grottekeningen, om zo te zien wat mensen vroeger dachten/vonden werd als belangrijk beschouwd); H (Het werd als belangrijk beschouwd om te leren presenteren. 'Als je een idee hebt en je dit vervolgens niet goed kan presenteren met zelfvertrouwen, neemt niemand dat idee van je aan. In ondernemerschap speelt dit een belangrijke rol.')

Tips:

- Meer leren hoe je jezelf als kunstenaar neerzet.
- Meer leren over waarom er dingen veranderen in de kunst (door de tijd heen).
- Houd rekening met iedereen: formuleer de GO-zinnen beter, ze zijn nu erg vaag. Dit zou eenvoudiger moeten kunnen.
- Vernieuw de innovatie en zorg voor voldoende samenhang.
- Scholen zouden scholieren moeten prikkelen; confronteren met kunst. Op de muur in de gangen zouden scholieren bijvoorbeeld kunst kunnen maken of zien.
- (Meer) naar musea en het theater gaan

Tops:

- De GO'en lijken volledig.
- Het stukje 'cultuurschok' is heel herkenbaar, fijn dat daar iets mee wordt gedaan.
- 'KCV is leuk!'

Discussie/bevindingen:

Ronde 1:

- 'Het zou niet te veel een 'exact' schoolvak moeten zijn. Sommige dingen zijn te verplicht. Kunst is een vrijetijdsbesteding/hobby/passie. Deadlines maken het te verplicht. Dit gaat vaak ten koste van de creativiteit.'
- "Je manier van denken verandert door K&C."
- Scholieren leren verschillende punten van de samenleving.
- Interactie aangaan -> verschillende meningen leren begrijpen, waardoor je je empathie verder ontwikkelt.
- Duurzaamheid is belangrijk en past bij kunst.
- "CKV is saai (...) het zijn lange en saaie opdrachten."
- Op de basisschool wordt er een te kleine basis gelegd. Als deze basis wordt verbeterd, sluit dat beter aan op de middelbare school.
- Er moet bij kunst ruimte zijn voor zowel nieuwe dingen als vooroordelen (bespreken, kijken of het klopt). Voor al deze dingen moet er de ruimte worden gegeven.

Ronde 2:

- Het is belangrijk je eigen mening (tegenover de mening van de leraar) te kunnen vormen.
- Je eigen mening is erg waardevol.
- Het wetenschappelijke aspect is niet belangrijk.
- Hoe meer je weet, hoe meer je jezelf leert kennen.
- Cijfers kunnen erg demotiverend zijn -> zelf cijfers geven?
- Commercieel leren nadenken -> ondernemerschap.

Ronde 3:

- *Iedereen* moet *iets* over literatuurgeschiedenis leren. Over stromingen in de tijd; denkwijzen, architectuur.
- Je leert naar kunst kijken. Je leert erover nadenken. Hiervoor heb je achtergrond informatie nodig.
- Meemaken en ervaren.
- Je zou niet per se over alle disciplines wat hoeven te leren, want; ze overlappen elkaar vaak, niet alles ligt je (evenveel).
- Buiten het lokaal is ook veel te leren: 'Ik leerde in een week op Sicilië meer dan bijvoorbeeld een jaar lang PowerPoints in de klas.'

Team: Mens & Maatschappij

Grote opdrachten:

1. Iedereen moet zijn plaats kennen
2. Wetten en regels zorgen voor vrijheid
3. Ik kies dus ik ben
4. Van data naar wijsheid
5. Alles is altijd steeds weer anders
6. De wereld is een dorp
7. Tussen droom en daad staat (n)iets in de weg
8. Je leert jezelf kennen door de ogen van een ander
9. Zorg voor elkaar!
10. De wereld is om door te geven
11. Wil je conflicten? Ga samenwerken?
12. Technologie helpt ons meestal verder

Favoriete Grote Opdrachten:

Ronde 1: 3, 5, 12

Ronde 2: 3 (Doen wat je zelf wilt doen en niet wat anderen je opleggen -> Dat maakt karakter), 8 (Persoonsvorming-> wie ben ik? en wie bepaalt dat?), 7 (Jezelf ergens toe kunnen zetten zonder dat dit in de weg gezeten wordt).

Ronde 3: 4 (leren hoe je met informatie om kunt gaan en hoe je dat kunt leren).

Bevindingen:

Ronde 1:

- 'De titels zijn niet prettig, noem het gewoon hoe het is.'
- Historische context is het belangrijkste.
- 'We willen leren om te leren!'
- Meer aandacht voor hoe je punten scoort op een toets.
- 'We missen het internationale van de wereld van nu, er gaat veel over Nederland op zich.'
- 'Historische context vinden wij het belangrijkste van geschiedenis.'
- 'Wij willen meer praktische vaardigheden leren! Bijvoorbeeld: belasting betalen, huis zoeken en grammatica leren.'

!What the VAK?!

Ronde 2:

- De GO'en laten je goed nadenken over wat je van de wereld vindt en hoe je er over denkt.
- 'Heel leuk dat de opdrachten heel algemeen zijn, dat je je realiseert dat het over heel veel verschillende onderwerpen gaat en dat je ze zelf kan invullen wat ze voor jou betekenen.'
- 'Iedereen moet wel met elkaar op een normale wijze met elkaar om kunnen gaan.'
- Leren over verschillende geloven en achtergronden is belangrijk.
- 'Elkaar accepteren is belangrijk.'
- Vraag over GO 1 : Gaat het alleen over geografie of ook over status en/of stand? -> Niet duidelijk geformuleerd.
- Een basis geschiedenis is belangrijk om te hebben. Voor iedereen ook mensen met een natuur profiel.

Ronde 3:

- Je eigen mening formuleren en bekend zijn met andere meningen is belangrijk.
- Leren omgang met elkaar werd als waardevol beschouwd.
- De stof moet aansluiten bij de belevingswereld.
- Voor jezelf leren opkomen en zorgen is van belang.

Tips:

- Meer context
- Meer vaardigheden
- Meer praktische kennis
- Herhaling is belangrijk
- Elke scholier moet hier iets over weten, niet alleen als je een e&m/c&m profiel hebt
- 'Persoonsvorming is belangrijk!'
- Concrete toepasbaarheid moet nog blijken/duidelijker worden
- Technologie hoort (ook) bij de maatschappij

Tops:

Ronde 2:

- Leuk dat het ontwikkelteam op heel veel verschillende onderwerpen toe te passen is
- "F*ck de tien tijdvakken, het werkt niet!"

Evaluatie

Quotes van scholieren worden aangegeven **in dit lettertype**, en quotes van docenten **in dit lettertype**.

Wat is het belangrijkste wat je hebt geleerd?

"Het lessenpakket is zo divers dat het wel moeilijk is om iets nieuws te bedenken."

"Het staat en valt bij wie en op welke manier je voor de klas staat."

"Bij elk team is er ruimte hoe je je als persoon ontwikkelt!"

"Wat zeggen jullie fantastisch mooie dingen!"

"Compliment dat docenten er zijn en scholieren serieus nemen. Dit bevestigt het vertrouwen in onderwijs gelijkwaardig en fijn. Geeft een goed beeld van hoe een docent denkt."

"En hoe denkt een docent?"

"Heel standaard; het is vaak docent vs. scholier en school. En dan een saaie makkelijke oplossing. Dit leert dat onderwijs iets is wat je samendoet."

Wat was er verwacht of onverwacht vandaag?

"Dat een vakonderwerp over veel meer gaat dan wat je denkt. Veel breder en algemener en dat is leuk."

"Vaak waren er stellingen die geen beeld geven van wat we belangrijk vinden."

"Kunst en cultuur is veel meer dan een schildering: het is ook hoe je jezelf presenteert en vormt."

"Dat we als ontwikkelteam en scholieren eigenlijk best op één lijn zitten."

Wat gaan jullie met deze nieuwe informatie doen?

"Alle feedback die gegeven is wordt geclusterd. Kijken wat elementen zijn die belangrijk zijn. Hoe komt dat terug door de tijd heen en hoe kan je daar als docent mee omgaan. In januari nieuwe feedbackronde en dan is alles nog concreter voor de scholier?"

"Het curriculum moet uiteindelijk vakoverstijgend en samenhangend. Dat was een jaar geleden bij de startbijeenkomst de oproep van het LAKS. We kijken nog steeds kritisch naar die boodschap. Met samenhang bedoelen we dat je dingen beheerst op een bepaald moment dingen wel maar de samenkomst ontbreekt. Ook willen we dat kennis vakoverstijgend wordt geleerd."